	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Data pierwszej edycji: 27.02.1999
		Zastępuje: 20.10.2003
	FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Data aktualizacji: 13.04.2004
		Egz. nr :
		Strona : 1/4

Nazwa zakładu TBD Spółka Akcyjna
Adres 39 200 Dębica , ul. I. Mościckiego 23
Nr telefonu /+ 48 14/ 6805 600
Nr faxu /+ 48 14/ 6805 601

1. Identyfikacja preparatu

Nazwa handlowa :
 FTALOMAT

Kod produktu : PKWiU:
 43910015 24.30.12-25.00

2. Skład i informacja o składnikach

	Numer indeksowy	Numer WE	Numer CAS	% wagowy	Klasyfikacja i inne informacje
Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem*)	649-327-00-6	265-150-3	64742-48-9	Max. 45	R10 Xn; R65 R66
Oksym butan-2-onu	616-014-00-0	202-496-6	96-29-7	Max. 0.5	Rakotw. Kat. 3; R40 Xn; R21 Xi; R41 R43
Terpentyna	650-002-00-6	232-350-7	8006-64-2	Max. 2	R10 Xn; R20/21/22-65 Xi; R36/38 R43 N; R51/53
Ksylen	601-022-00-9	215-535-7	1330-20-7	Max. 6	R10 Xn; R20/21 Xi; R38

*) Zawartość benzenu < 0,1%

3. Identyfikacja zagrożeń

Produkt drażniący

Produkt łatwo palny. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

4. Pierwsza pomoc

FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.02.1999	Zastępuje 20.10.2003	Data aktualizacji 13.04.2004	Strona 2 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Zatrucie inhalacyjne

Wyprowadzić zatrutego z miejsca narażenia lub zapewnić dopływ świeżego powietrza, zapewnić spokój w dowolnej pozycji, przykryć. W przypadku nieregularnego lub zatrzymanego oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

Skażenie skóry

Zdjąć zabrudzoną odzież, zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie dużą ilością wody z mydłem.

Skażenie oczu

Plukać oczy przez co najmniej 10 minut dużą ilością czystej, bieżącej wody, trzymając szeroko rozsunięte powieki. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Wezwać lekarza.

Zatrucie drogą pokarmową

Natychmiast wezwać lekarza. Zapewnić poszkodowanemu spokój. Nie wywoływać wymiotów.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Zalecane środki gaśnicze : proszki gaśnicze, piany lub rozproszone prądy wodne.

Środki gaśnicze niedozwolone ze względów bezpieczeństwa: zwarty strumień wody.

Mały pożar : gasić gaśnicą proszkową lub śniegową

Duży pożar : zaalarmować o pożarze, z obszaru usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej, w razie potrzeby zarządzić ewakuację, wezwać ekipy ratownicze - Straż Pożarną i Policję Państwową, stosować odzież i sprzęt ochronny, palące się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą lub prądami wodnymi rozproszonymi: nigdy nie należy stosować zwartych strumieni wody.

Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości: jeśli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia.

Nie należy pozwolić aby ścieki pozostałe po gaszeniu ognia dostały się do kanalizacji lub ujścia wody.

Nietypowe niebezpieczeństwo pożaru i eksplozji: Produkt łatwopalny. Istnieje możliwość reakcji auto-utlenienia z wytworzeniem wystarczającej ilości ciepła do zapłonu, jeśli produkt zostanie rozproszony (w postaci cienkiej warstwy) lub zaabsorbowany na materiale porowatym lub włóknistym..

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii, usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze Straży Pożarnej.

Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą: stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych, okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczególne

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących), zabezpieczyć zbiorniki przed nagrzeniem, pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym); miejsce gromadzenia się cieczy obwałować; zebrane duże ilości cieczy odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać, skierować do zniszczenia zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym.

Zabezpieczenie środowiska

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze.

Uwaga! Istnieje możliwość samozapłonu w przypadku materiałów porowatych nasączonych tym wyrobem. Ten rodzaj odpadów należy zebrać i przechowywać np. w wodzie zanim zostaną spalone lub unieszkodliwione.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie.

Obchodzenie się z substancją

Zapobieganie zatruciom: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochronny, pracować w wentylowanym pomieszczeniu.

Zapobieganie pożarom/wybuchom: wyeliminować źródła zapłonu - nie wykonywać prac z otwartym ogniem, nie palić, nie używać iskrzących narzędzi i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację, chronić zbiorniki przed nagrzeniem, instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciw wybuchowym. Nie opróżniać do kanalizacji.

Magazynowanie

Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych szczelnie zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych, wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagrzeniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących. Zasady magazynowania - zgodne z normą PN-89/C-81400.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.02.1999	Zastępuje 20.10.2003	Data aktualizacji 13.04.2004	Strona 3 z 6
---	-----------------------	-------------------------------------	-------------------------	---------------------------------	-----------------

Normatywy higieniczne dla środowiska pracy wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.11.2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz.U. nr 217 poz. 1833 z dnia 18.12.2002 :

Ksylen	NDS – 100 mg/m ³ ; NDSCh – 350 mg/m ³
Terpentyna	NDS – 300 mg/m ³ ; NDSCh – 840 mg/m ³

Zalecane procedury monitoringu :

- Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszą zmianą.

Metody oznaczania powietrza w środowisku pracy:

- PN – ISO 4225:1999 + Ak Jakość powietrza. Zagadnienia ogólne. Terminologia.
- PN-Z-04008/07: 2002 Ochrona czystości powietrza - Pobieranie próbek - Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników

Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami oraz wdychania par produktu. Preparat stosować w pomieszczeniach przy sprawnie działającej wentylacji, jeżeli jest to niezbędne stosować środki ochrony dróg oddechowych ; natychmiast zdjąć zabrudzone preparatem ubranie i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem ; nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych ; myć dokładnie ręce wodą z mydłem przed przerwą i po zakończeniu pracy; jeżeli jest to potrzebne zastosować krem do rąk.

Środki ochrony osobistej, zapewniające właściwą ochronę :

- rąk : rękawice ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- skóry : ubranie ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników
- dróg oddechowych : preparat stosować przy sprawnie działającej wentylacji; w przypadku niewystarczającej wentylacji stosować środki ochrony dróg oddechowych.
- oczy : okulary ochronne

9. Właściwości fizykochemiczne

9.1	Postać fizyczna , barwa , zapach	
	• Wzór chemiczny	: mieszanina różnych związków
	• Stan skupienia	: ciekły
	• Barwa	: bezbarwna
	• Zapach	: benzyny
9.2	Temperatura wrzenia	: 150 °C - 200°C
9.3	Rozpuszczalność	
9.4	w wodzie	: nierozpuszczalny
9.5	i innych rozpuszczalnikach	: terpentyna
9.6	Gęstość wyrobu w 20 °C	: około 0,94 g/cm ³
9.7	Temperatura zapłonu	: powyżej 21°C
9.8	Temperatura samozapłonu*)	: 250°C
9.9	Granice wybuchowości*)	
	• Dolna	: 1,40 % objętościowych
	• Górna	: 7,6 % objętościowych
9.10	Reaktywność	: produkt jest stabilny w zalecanych warunkach magazynowania i stosowania

*) dla niskowrzącej frakcji naftowej obrabianej wodorem

10. Stabilność i reaktywność

Produkt jest stabilny w normalnych warunkach i przy zastosowaniu zgodnie z przeznaczeniem.

Warunki których należy unikać :

- źródła zapłonu (otwarty ogień, narzędzia iskrzące),
- nadmierne ogrzewanie preparatu

Niebezpieczne reakcje :

- nie są znane

Niebezpieczne produkty rozkładu :

- dwutlenek węgla i tlenek węgla

11. Informacje toksykologiczne

Niskowrząca frakcja naftowa obrabianej wodorem (CAS 64742-48-9) -LD₅₀ doustnie szczur >2000mg/kg
LD₅₀ w kontakcie ze skórą, królik >2000mg/kg

FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.02.1999	Zastępuje 20.10.2003	Data aktualizacji 13.04.2004	Strona 4 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

LC₅₀ inhalacyjnie , szczur >5000mg/kg /4h

Drogi wchłaniania

Drogi oddechowe, przewód pokarmowy, skóra

Objawy zatrucia ostrego

Pary działają drażniąco na oczy i układ oddechowy. Skoncentrowanie par powyżej zalecanych wartości w miejscu pracy powoduje podrażnienie oczu i dróg oddechowych, działa narkotycznie.

Po kontakcie ze skórą: może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Po kontakcie z oczami : powoduje dolegliwości oczu i ich zaczerwienienie, ból, łzawienie.

12. Informacje ekologiczne

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych ani gleby. Unikać zrzutów do środowiska. Nie wprowadzać do kanalizacji.

13. Postępowanie z odpadami

W wykazie odpadów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 z 2001r. poz. 1206) znajduje się :

- Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne - kod 08 01 11
Usuwać zgodnie z Ustawą o odpadach z dnia 20 czerwca 2001 (Dz.U.01.62.628) wraz z późniejszymi zmianami.

14. Informacje o transporcie

Transport drogą lądową

Klasa 3

Kod klasyfikacyjny F1

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263 Farba

Numer rozpoznawczy zagrożenia : 33

Grupa pakowania : III

Nalepki ostrzegawcze: nr 3

Transport drogą morską

klasa 3.2, IMDG CODE 3268

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263

Grupa pakowania : III

EmS Nr : 3-05

MFAG nr : 310, 313

Transport drogą lotniczą

Klasa : 3

Numer rozpoznawczy materiału (ONZ) : UN 1263

Grupa pakowania : III

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Klasyfikacja preparatu zgodna z Ustawą o Substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001(Dz.U. z 2001r. Nr 11 poz.84) wraz z późniejszymi zmianami.

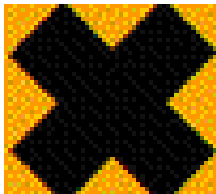
15.1 Dane na etykietę ostrzegawczą:

15.1.1 Nazwę lub nazwy chemiczne substancji obecnych w preparacie

Zawiera: terpentynę, oksym butan-2-onu

FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.02.1999	Zastępuje 20.10.2003	Data aktualizacji 13.04.2004	Strona 5 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

15.1.2 Znak ostrzegawczy oraz napis określający jego znaczenie:

Produkt
drażniący

15.1.3 Określenie rodzaju zagrożenia

- R 10 Produkt łatwo palny
- R 43 Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
- R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

15.1.4 Określenie warunków bezpiecznego stosowania

- S 2 Chronić przed dziećmi.
- S 23 Nie wdychać pary/rozpylonej cieczy
- S 24/25 Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu
- S 46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.
- S 51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

15.1.5 Dodatkowe oznakowania opakowań preparatów niebezpiecznych wymagających szczególnego oznakowania

-

15.1.6 Źródła podstawowych uregulowań prawnych:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 140 poz. 1171) w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego.
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 171 poz. 1666) w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003 r. (Dz. U. Nr 173 poz. 1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 września 2003r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1948) w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem.
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska, z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. nr 217 poz.1833)
7. Rozporządzenie Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.07.1996 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy(Dz. U. Nr 86 z 1996r. Poz. 394 wraz z późniejszą zmianą).

16. Inne informacje

Wykaz zwrotów R użytych w punkcie 2

- R 10 Substancja/preparat/produkt łatwo palna(y)
- R 20/21 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą
- R20/21/22 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu.
- R21 Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą
- R36/38 Działa drażniąco na oczy i skórę.
- R 38 Działa drażniąco na skórę
- R40 Ograniczone dowody działania rakotwórczego.
- R41 Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu.
- R 43 Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
- R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.
- R 65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
- R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

FTALOMAT lakier ftalowy ogólnego stosowania	Producent TBD S.A.	Data pierwszej edycji 27.02.1999	Zastępuje 20.10.2003	Data aktualizacji 13.04.2004	Strona 6 z 6
--	-------------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------------

Powyższe informacje są opracowane o bieżący stan naszej wiedzy, nie są one jednak żadnym zapewnieniem o właściwościach produktu i nie uzasadniają żadnego umownego stosunku prawnego. Podczas sporządzania karty charakterystyki braliśmy pod uwagę wszystkie właściwe zastosowania produktu, każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu.

Wykorzystano informacje dostarczone przez producenta w karcie charakterystyki preparatu.